

Con chim trống khi chót tiếng kêu bi thảm ng, ngời ta trống khi chót lời nói lành. Tiếng Giáp đã nói lên lời nói lành cho tiếng lại của nhà nhĩu th h s p t i, nói riêng, và cho s t n vong của c đ t n c và dân t c Việt Nam, nói chung, dù đó là theo quan điểm của một người Công Sự cũ h u của ông.

Tiếng Võ Nguyên Giáp

Tiếng Giáp sinh năm 1911, năm nay 99 tuổi. Ông đã vượt xa tuổi của lai hy và s đ t t u i m t trăm trong vòng một năm n a, hay đã đ t r i tùy theo cách tính tuổi ta hay tuổi tây, m t t u i r t h i m ng i có th đ t đ c. Gia đ t lâu ông đã quan tâm đ n, n u không nói là theo, đ o Ph t. Trong s các nhà s ông t i p xúc có c Thi n S Thích Nh t H nh. Vì v y khi l a ch n đ tài này tôi không th y ng i là vi t v m t ng i còn s ng mà l i nói v cái ch t s p t i c a ng i y, nh t là khi ng i y là m t nhân v t quan tr ng đ c nhĩu ng i ng ng m nh ng cũng không thi u ng i thù h n. Không nh ng th , qua bi n c bâu-xít 2009, ông đã đ ng v phía dân t c và đ t n c Việt Nam lên tiếng tr l i, dù cho tiếng nói của ông ch ng đ c nh ng ng i k v ông và các đ ng chí còn sót l i c a th i các th p niên b n m i, năm m i c a th k tr c c a ông l ng nghe và l u tâm c u xét. Con chim trống khi chót tiếng kêu bi thảm ng, ngời ta trống khi chót lời nói lành. Tiếng Giáp đã nói lên lời nói lành cho tiếng lại của nhà nhĩu th h s p t i, nói riêng, và cho s t n vong của c đ t n c và dân t c Việt Nam, nói chung, dù đó là theo quan điểm của một người Công Sự cũ h u của ông. Đ i u đáng t i c là cái nhìn v s t n vong của đ t n c và c a dân t c Việt Nam tr c c h i m ho đ n t ph ng B c này đã t i v i ông quá mu n màng. L a ông ph i nh n ngay ra nó t đ u th p niên năm m i khi ông còn ch huy chi n đ ch Đông B c trong cu c Chi n Tranh Đông D ng L n Th Nh t (1946-1954) và trong nh ng năm k t i p. Ph i ch ng t th i đó ông ch có t m nhìn ng n h n, nh t th i thay vì t m nhìn chi n l c lâu dài. Lý do là vì b n ch t con ng i c a ông là Công Sự qu c t y h t nh con ng i c a lãnh t c a ông là ông H Chí Minh. Ph n ng c a ông khi ông tranh lu n gay g t v i Tiếng Trung Công Tr n Canh ch là ph n ng ch c lát c a m t thanh niên Việt Nam tuy cũng là Công Sự nh ng v n còn yêu n c nh ng nh t th i và đ n l ? Nó đã không t n t i đ c tr c tham v ng quá l n v m t võ nghi p huy hoàng v i gi c m tr thành m t Napoléon của Á Châu mà ông đã t ng p t ngày còn đi h c và đi đ y. Mào đ u dài dòng nh ng nh ng g i tôi v a vi t ra không ph i là m c tiêu chính của bài này. M c tiêu chính của tôi là nhân đ p này nh n đ nh rõ h n v vai trò và s đ ng góp vô cùng quan tr ng của Võ Nguyên Giáp trong lịch s Việt Nam th i gi a th k tr c, đ c bi t là vào s thi t l p và c ng c chính quy n Công Sự Việt Nam trong nh ng năm đ u c a chính quy n này cũng nh vai trò của ông trong vi c di t tr các đ ng phái đ i l p và vi c đ a đ t n c và dân t c Việt Nam đ n cu c chi n tranh kéo dài c ba ch c năm tr i v i hàng tri u ng i th ng vong. Tiếng cũng c n ph i bi t là Đ i Tiếng Giáp hi n là Ch T ch Danh D c a H i Khoa H c L ch S Việt Nam nên vi c làm sáng t nh ng g i c n ph i làm sáng t v m t giai đ o n c a l ch s n c nhà khi ông còn có th làm sáng t đ c ph i là đ i u m t ng i nh ông ph i mong đ i và ph i coi là có trách nhi m ph i làm. Rào tr c đón sau h i nhĩu, bây gi ng i vi t xin đ c v đ v i m t chú thích thêm là vì đây là m t bài báo mang th i gian tính nh m vào qu ng đ i đ c gi n nên ng i vi t không kèm theo nh ng c c chú vì thi t nghĩ nh t th i không c n thi t. Ng i vi t s li t kê đ y đ khi có đ p vi t l i.

Phải nói ngay là trong bài này ng người viết s không đ c p t i s nghi p quân s c a Võ Nguyên Giáp nh m t danh t ng c a Công S n Việt Nam mà còn là c a th gi i, m t đ tài đã đ c quá nhi u ng i, Việt Nam cũng nh ngo i qu c, vi t r i; đ ng th i chính ông cũng đã vi t dù là t tay hay qua các thu c c p. Sĩ nghi p quân s này đã che l p nh ng công lao khác mà ông đã đóng góp cho Đông Công S n Việt Nam trong nh ng năm b n m i c a lịch s đ ng này. Bài này do đó s chú tr ng vào nh ng năm đ u c a th i k c m quy n c a ông v i t cách là B Tr ng B N i V trong Chánh Ph Lâm Th i c a n c Việt Nam Dân Ch Công Hòa c a H Chí Minh và sau đó là Ch T ch Quân S y Viên H i trong Chính Ph Liên Hi p Qu c Gia v i H Chí Minh làm Ch T ch và Nguy n H i Th n làm Phó Ch T ch sau đó là B Tr ng B Qu c Phòng trong Chính Ph C i T tháng 11 năm 1946. Đây là kho ng th i gian ít đ c ng i ta chú ý nh ng vô cùng quan tr ng vì nó t ng x ng v i th i k đ u c a ch đ Công S n Việt Nam tr c và sau khi Việt Minh c p đ c chính quy n. Trong th i gian này Võ Nguyên Giáp đã đóng vai trò then ch t trong nhi u sinh ho t khác nhau, t chính tr , hành chánh đ n an ninh, quân s và luôn c ngo i giao n a. Không có ông Việt Minh khó có th gi đ c chính quy n sau ngày 19 tháng 8 năm 1945 và không có ông ch a ch c cu c chi n Đông D ng L n Th Nh t đã x y ra.

Nh ng cu n dây th ng c a các đ i viên t v

Tr c h t là th i gian tr c khi Việt Minh c p chính quy n, theo ngôn ng c a ng i Việt Qu c Gia, hay tr c ngày kh i nghĩa, theo ngôn ng c a ng i Công S n. Võ Nguyên Giáp là ng i đã xây đ ng nên nh ng đ i t v c các xã mi n núi hay nh ng đ i võ trang tuyên truy n đ u tiên c a Việt Minh sau đó. Câu h i đ c đ t ra là t i sao l i võ trang? võ trang đ ch ng Nh t hay ch ng Pháp hay võ trang đ kh ng b tình th n c a nh ng ng i Việt Nam, đ i t ng chính c a công tác tuyên truy n, đ b t bu c h p i theo Việt Minh, n u không thì s b b t trói và “beng đ u”? M c tiêu th ba đã đ c nhi u ng i coi là chính vì chuy n đ a đ m, ám sát, b t cóc, th tiêu... đã x y ra r t nhi u và đã đ c Bác Sĩ Nguy n Xuân Ch , ng i đ c coi là đã thay th Khâm Sai Phan K To i ngày Việt Minh c p chính quy n Hà N i, nói t i nh là m t trong nh ng nguyên nhân c a s thành công c a Việt Minh trong bi n c 19 tháng 8 năm 1945. Nó cũng đ c Nguy n T ng Bách k l i trong h i ký c a ông này qua l i c a đ đ a mà D ng Đ c Hi n thu c Đông Dân Ch nói v i ông Bách và nhà văn Khái H ng. Đi u này phù h p v i nh ng g T ng Giáp vi t trong h i ký c a ông, trong đó ông nói t i “nh ng cu n dây th ng” mà m i đ i viên t v b t bu c ph i có đ “b t Việt gian”. Ph i ch ng chính sách kh ng b Việt Nam b ng cách gán cho n n nhân hai ti ng Việt gian và sau này là ph n đ ng, đã b t đ u ngay t nh ng năm này và Võ Nguyên Giáp là ng i đ u tiên th c hi n theo nh ng kinh nghi m c a Nga hay c a Tàu qua nh ng cu n sách nh in li-tô mà tác gi hay đ ch gi là H Chí Minh, Ph m Văn Đông và Võ Nguyên Giáp? Đi u nên nh là sau này, trong nh ng năm đ u c a Việt Nam Công Hòa i mi n Nam, th i T ng Th ng Ngô Đình Di m, ch tr ng th tiêu, ám sát l i đ c nh ng ng i Công S n ti p t c th c hi n h ng vào nh ng ng i đ ng đ u các xã p v i h n 800 viên ch c b sát h i trong năm 1957, sau đó ch riêng trong năm 1961 con s này đã tăng lên t i trên 4.000. Sau nông thôn là các thành th và ngay t th đô Saigon và T t M u Thân u Hu . “Sát nh t nhân v n nhân c” t i m t m c nào đó đã đ c Việt Minh áp đ ng đ c p chính quy n năm 1945 vì nó đã làm tê li t r i tan rã gu ng máy hành chánh và an ninh c a chánh ph B o Đ i-Tr n Tr ng Kim i kh p n i trong n c, đ ng th i giúp cho Việt Minh dùng đám đông h c hành kém c i và tính tình nông n i đ di t tr đ i l p.

M t gia th và m t quá trình h c v n thi u minh b ch

Cũng thu được giai đoạn khi đi u cho sự nghiệp của Táng Giáp này, gia đình ông cũng như những chi tiết liên hệ tới ông hay ông còn đi học, kể cả việc ông học luật ở Hà Nội, đợi và mặt nghiệp vụ bình thường là những gì thân yêu luôn luôn được học tập hay học nữa, đã bỏ ông ít khi hay học như tránh né không được tiếp. Mặt thứ đi đến hình là ông đã học tiếp đầu ở trường luật. Các tác giả viết về ông đã nói khác nhau. Người nói ông đã đi u tiến sĩ kinh tế, người nói ông được nhân luật năm 1937, rồi tiến sĩ năm 1938, người nói ông có học xong cấp nhân, người nói ông mới học xong năm thứ hai, sau đó thi công chức luật hành chánh để sắp xếp ra làm tri huyện như ông bố rồi và vì muốn làm quan của ông không thành nên ông đã dứt khoát, quyết định học tiếp theo Công Sơn qua đợi đi đến của ông này là Hoàng Văn Thụ để cùng với Phạm Văn Đồng sang Tàu vào năm 1940, mới đi u mặt giai đoạn mới trong đời mình. Cũng nên để ý là trong thời gian ở Hà Nội này, Võ Nguyên Giáp có một nghề chuyên môn và mặt việc làm như thế nào. Việc duy ở trường Thăng Long của ông chỉ là tìm kiếm và bán thời gian. Ông đã phải nộp học phí rồi nhập vào Trường Thai Mai, kể cả ở nhà ông này để sống qua ngày. Phải chăng vì vậy nhiều người đã dùng thành ngữ “củu củu, củu củu” để nói về ông lúc đó. Trong hoàn cảnh như vậy, chuyển ông học luật rồi lại thi luật hành chánh để ra làm tri huyện có lý do của nó và nếu ông đi u thì cuộc đời của ông đã đi khác và lịch sử Việt Nam cũng đã có thể đi khác. Người ta sẽ có mặt ông Huy Cận Giáp vô danh của đi u thập niên 1940 thay vì mặt Bộ Trưởng Nội Vụ Võ Nguyên Giáp trong Chính Phủ Lâm Thời Hồ Chí Minh hay mặt Đáng Công Sơn Việt Nam, dù cho ông là người có khả năng như thế và ngay từ đi u đã đóng góp nhiều như thế cho ông này. Phải chăng cũng vì vậy mà ông đã ít khi, nếu không nói là không bao giờ được tiếp tiếp tiếp còn đi học của ông, chỉ có một liên hệ giữa ông và Louis Marty, trùm mặt thám Pháp, người đã đi đi u và ông giúp ông hoàn tất bộ ng tú tài I, rồi vô Trung Học Albert Sarraut để lấy bằng bộ ng tú tài II Tây, thay vì trường bộ o học và tú tài bộ n x, và vào trường Luật như đã sắp các thanh niên Việt Nam khác.

Xây dựng, công cụ chính quyền Việt Minh và đi tiếp để tiếp

Sau ngày 19 tháng 8 năm 1945, Võ Nguyên Giáp được cử làm Bộ Trưởng Bộ Nội Vụ trong Chính Phủ Lâm Thời do Việt Minh thành lập với Hồ Chí Minh làm chủ tịch kiêm bộ trưởng ngoại giao. Ở đây và này ông đã giúp chính quyền mới công cụ để có thể có mặt mình ở trung ương để đưa những bộ ng cách qui định về mặt mặt, vào lúc ở Hồ Chí Minh đến các bộ trưởng và các

nhà lãnh đạo Công Sơn khác mà chân chân ráo về Hà Nội sau khi cướp được chính quyền trong tình trạng tốt của một “chưa quen với việc thu thập hành chánh”, theo như những nhà chính Hồ Chí Minh. Võ Nguyên Giáp, với kinh nghiệm của một giáo sư -đưa mà ông học được từ các cuộc cách mạng khác nhau trên thế giới ở đó, nhất là Cách Mạng Pháp, với luật hành chánh mà ông học được từ những luật đưa ra làm tri huyện, với trí thông minh, lòng công quy và nhiệt thành đến tận tận bờ cõi của ông, đã hoàn thành được trách nhiệm của mình, một trách nhiệm không phải chỉ là của một bộ trưởng bộ nội vụ mà là của một phó thủ tướng để nhậm nhậm u bổ khác nhau, chức năng vai trò ngoại giao với người Mỹ, người Pháp và luôn cả các tướng Tàu, một cách toàn hảo. Dưới sự điều khiển của ông và của hai công viên thân cận nhất của ông là Hoàng Minh Giám và Hoàng Hu Nam, hệ thống hành chánh thời quân chủ cũ với các tướng đốc, tuấn phủ, bổ chánh, án sát, tri phủ, tri huyện, chánh phó tướng, lý trưởng, xã trưởng... đã chính thức bị bãi bỏ, thay thế bằng các ủy ban hành chánh, ủy ban nhân dân, sau đó ủy ban hành chánh, kháng chiến với các chức vụ, các chức vụ, huyện ủy, xã ủy vân..vân...Biến cố 19 tháng 8 hay Việt Minh cướp Chính Quyền, mà nhậm nhậm người thì trong không muốn gì là cách mạng sau ngày 2 tháng 9 đã chấm dứt và một cuộc cách mạng đã thức sự bắt đầu qua sự bãi bỏ và thay thế trong tổ chức và trong môi sinh hoạt thu thập phẩm vi hành chánh này. Tất cả đã không còn được người được nắm, kẻ cướp sau trong các vùng Quốc Gia dưới thời Quốc Trưởng Bảo Đại hay miền Nam dưới chế độ Công Hòa. Hệ thống quan liêu với guồng máy vận hành và lối sống của thời quân chủ của nó – mà nhậm nhậm đã sai lầm gì là thời phong kiến cho phù hợp với luận thuyết về lịch sử của chế độ nghĩa Mác-xít - đã hoàn toàn trở thành của quá khứ. Tuy nhiên, sự thay thế hệ thống hành chánh cũ bằng một hệ thống hành chánh mới qua tổ chức kẻ trên của đất. Nó cần phải có một nguôn nhân sự mới có đủ khả năng với kinh nghiệm, với tài cách và đạo đức đi kèm. Nguồn nhân sự này hoàn toàn không có hay không đến nhất là ở cấp cơ bản để thay thế cho các tri phủ, tri huyện và các tướng lý thời xưa ở các địa phương. Lối sống lúc bấy giờ quân, hệ quan người ta đã tìm cách để trừ thù, sách nhậm của cải, tiền bạc, cướp vơ, cướp con của nhau, vu nhau là Việt gian để giết hại bằng cách này hay cách khác... đã xảy ra rồi nhậm đến Hồ Chí Minh, trong Thời gian cho Ủy Ban Nhân Dân các Khu, Tỉnh, Huyện và Làng để ngày 17 tháng 10 năm 1945 phải nêu ra sáu điều sai phạm trọng mà các cán bộ Việt Minh đã phạm phải như sai. Đó là trái phép, cướp thóc, hỏa hóa, tống, chia rẽ và kiêu ngạo trong đó trái phép được ghi lên đầu và được chỉ rõ là “vì thù, oán mà bắt bớ và tịch thu tài sản của dân lần cho dân oán than”. Câu hỏi được đặt ra là có bao nhiêu người đã bị hàm oan và chết oan trong thời gian mấy tháng sau ngày 19 tháng 8 và trong thời gian chiến tranh sau này ngoài những người tên tuổi như Phạm Quynh, cha con Ngô Đình Khôi, Thủ Thu Thâu, Giáo Chủ Huân Phú Sĩ của Phật Giáo Hòa Hảo...? Chế độ trước đó nên nhân đã từng làm việc cho Tây, cho Nhật, làm quan liêu hay tướng lý cho Chánh Phủ Nam Triều và có người tố cáo là để bắt bớ và bắt mang đi một tích hay bắt giết một cách dễ dàng. Còn hỏa hóa thì ngay từ thời gian này người ta đã nhái bài Tịch Quân Ca của Việt Minh, lúc đó đã trở thành quốc ca của nước Việt Nam Dân Chủ Công Hòa bằng những câu như :

Đoàn quân Việt Minh đi xe nhà phố phố, đi trên hàng, làng nước ra làm quan. Cùng chung sức phá kết xây nhà mới. Đứng vùng lên may vá cho thóc sang. Tất bao lâu ta nuốt cơn thèm...

Là tất nhiên sau một cuộc cách mạng rồi khó cho những người mới lên cầm quyền làm chủ được hoàn toàn tình hình an ninh trong nước. Hoàn cảnh của người Công Sơn Việt Nam từ sau ngày 19 tháng 8 năm 1945 và kéo dài cho đến ít ra là ngày 19 tháng 12 năm 1946 còn khó khăn gấp bội vì ngoài những khó khăn về kinh tế, tài chánh... họ còn phải đối phó các đảng phái Quốc Gia dưới lập, với các đảng minh, đặc biệt là sự hiện diện của trên 180.000 quân đến

Tàu cáa Táng Giôi Thôch vái chá tráng áng há Viát Nam Quác Dân Đáng và Viát Nam Cách Máng Đáng Minh Hái cháng lái Viát Minh, đang cám quyán và quân Pháp theo chân quân Anh trá lái xá Nam Ká và sau đó tián ra Bác. Vô cùng phác táp nháng ván đá không phái chá đán gián có thá vì dái sá lánh đáo cáa Đáng Cáng Sán, chá tráng cáa Viát Minh không phái chá là đá chia sá hay cáp chính quyán mà là đá xây đáng mát xá hái khác mà há cho là tát đáp hán dù cho mái ngái chát chín nhá lái cáa đái dián Viát Minh nói vái Thá Táng Trán Tráng Kim trong mát cuác gáp gá không lâu trá c ngày 19 tháng 8. Cũng váy vác sá đáng nháng thành phán vô hác và đá cho há mác tình thao túng, chém giát... Võ Nguyên Giáp qua vai trò Bá Tráng Bá Nái Vá lúc đáu và Chá Tôch Quân Sá y Viên Hái rái sau Bá Tráng Bá Quác Phòng vá sau đá đóng vai trò then chốt trong vác tiêu diát các thành phán đái láp, nháng “thù trong, giác ngoài” và giá váng chá đá. Tá rát sám, Bá Tráng Nái Vá Võ Nguyên Giáp, trá c khi các lánh tá Viát Nam Quác Dân Đáng và Viát Nam Cách Máng Đáng Minh Hái tá Trung Quác trá vá và mát cách hoàn toàn háp pháp vái tát nháng pháng tián do ngái Pháp đá lái, đá cho bát rát đông nháng đáng viên Quác Dân Đáng tá trá c ván hoát đáng á trong nác. Nháng ngái này đa sá là nháng giáo viên tiáu hác, nháng tháa phái, lác sá, nháng nhân sĩ đáa pháng, nháng táng lý ..., nháng ngái có ánh háng lán á các đáa pháng, nói cách khác là nguy hiám vì có thá các và trá c táp đáa sá tán vong cáa chá đá mái, giam á các ty liám phóng á các tánh hay thá tiêu há. Chián đách này nhám triát há các há táng cá sá cáa các đáng khác và nháng ngái không bá giát đá bá giam giá cho mãi đán khi có chính phá liên hiáp mái đác thá... Ngay tái Hà Nái và giáa Đái Hác Xá Đông Dáng, Chá Tôch Sinh Viên Đái Hác này là Phan Thanh Hòa cũng đá bá bát cùng vái mát sinh viên khác là Đáng Vũ Trá mang đá mát tích vái tin đán là sau đó hai ông đá bá đáa sang mát căn nhà á Gia Lâm và bá tháy láu đán giát chát. Câu hái đác đát ra là làm sao Võ Nguyên Giáp và các cáng sá viên cáa ông váa mái chân át, chân ráo tá chián khu vá lái có thá biát đác các đáng viên Viát Quác á các đáa pháng đá bát giam há á các ty liám phóng á các tánh (chá không phái á cáp làng xã) hay thá tiêu há ngay láp tác đác? Sá kián này có liên há gì tái mái giao háo giáa ông và Louis Marty và mát thám Pháp trá c đó hay không? Nháng câu hái đác đát ra nháng chá có ông là ngái có thá giái đáp đác.

Công tác diát trá đái láp này đá đát tái cao đám cáa nó vào tháng 7 năm 1946, sau khi quân đái Trung Hoa Quác Gia cáa Táng Giôi Thôch rút khái Viát Nam và trong thái gian Há Chí Minh sang Pháp. Tát cá các trá sá chính cáa Viát Nam Quác Dân Đáng á Hà Nái đá bá công an bao vây, lác soát, đác biát là trá sá á đáng Ôn Nhá Háu. Tái nháng nái đó tát cá các đáng viên cáa đáng này đá bá bát và mang đá mát tích. Tên tuái cáa nhiáu ngái sau này đá đác ghi rõ. Riêng á trá sá Ôn Nhá Háu, Võ Nguyên Giáp không nháng đá đích thân có mát mà còn đáa cá Xá Lý Tháng Vá chá tách kiêm Bá Tráng Bá Nái Vá Huánh Thúc Kháng đán cháng kián. Câu hái đác đát ra là vào thái đám này Chính Phá Liên Hiáp ván còn và Võ Nguyên Giáp không còn là bá tráng bá nái vá náa, váy vái tá cách gì ông đá đán hián tráng rái lái còn mang theo cá Huánh Thúc Kháng náa? Sá kián này, kèm theo vái nhiáu đá kián khác nhá thái đám xáy ra bián cá, vái sá váng mát cáa Há Chí Minh, vái lánh thi hành đán tá Tháng Vá Đáng Cáng Sán thay vì tá Bá Nái Vá mà chính Huánh Thúc Kháng, Bá Tráng bá này mãi đán khi đác Võ Nguyên Giáp đán đán hián tráng sau khi mái chuyán đá xáy ra mái đác biát..., vái nháng gì sau đó đác tráng bày cho dân chúng vào xem cũng nhá nháng lái buác tái... cho ngái ta tháy nháng gì Táng Giáp ghi trong hái ký cáa ông có nhiáu đái u không án náu không nói là quá sá đáng so vái trình đá hác ván cáa ông, cháa cán tái nháng báng cháng đác phía ngái Viát Quác Gia đáa ra đá bác bá hay hai công đán cáa Lãnh Sá Má James L. O’Sullivan

g i B Ngo i Giao M đ ngày 01 và 26 tháng 7 năm 1946, t c ch h n m i ngày sau đó v s k i n quân đ i c a ông Giáp cần quét các căn c c a Vi t Nam Qu c Dân Đ ng i mi n đ nh châu th Sông H ng, đ c bi t vùng Vi t Tri và t t nhiên Hà N i. Con s nh ng n n nhân c a đ t cần quét này đ c c l ng lên t i 15 ngàn ng i.

Võ Nguyên Giáp: Nhà Ngo i Giao

Trong chính ph lâm th i c a H Chí Minh, H Chí Minh là Ch T ch và kiêm nhi m B Ngo i Giao, Võ Nguyên Giáp là B Tr ng B N i V . Nh ng trong nh ng ngày đ u T ng Giáp đã làm luôn công vi c ngo i giao. Ông đã đóng vai trò chính y u trong vi c đón ti p các nhân v t quan tr ng c a các n c trong đó có Archimedes Patti c a phái b OSS M i Trung Qu c, Jean Sainteny và Đ i T ng Leclerc c a Pháp...v i t cách là m t b tr ng trong chính ph và đ i di n cho Ch T ch H Chí Minh tr c khi nh ng nhân v t này chính th c đ c H Chí Minh ti p k i n, thay vì các công ch c cao c p khác c a B Ngo i Giao đ i quy n tr c ti p c a h H b này theo th t c thông th ng. Sau này trong vi c đ i u đ i nh v i ng i Pháp i Phòng, Hà N i hay Đà L t, ông cũng đóng vai trò ch ch t v i s tr giúp c a Hoàng Minh Giám và Hoàng H u Nam . Đ i u này đ hi u vì ngoài hai ng i b n thi t này c a ông, nh ng ng i làm B Ngo i Giao th i đó đ u có g c là nh ng công ch c cao c p th i Pháp, gi i ti ng Pháp hay có th c ti ng Anh, quen ti p xúc v i ng i Pháp nh ng không đ c tin c y và không ph i là đ ng viên C ng S n còn nh ng đ ng viên cao c p khác c a đ ng này nh Tr ng Chinh, Tr n Huy Li u, ngay c Ph m Văn Đ ng...không h i đ nh ng đ i u k i n c n thi t mà Võ Nguyên Giáp có. T ng Giáp trong nh ng cu c g p g này đã t ra r t thông th o ti ng Pháp, t tin và có kh năng thuy t ph c đ c các đ i ph ng c a mình. Đ i n hình là cu c ti p xúc đ u tiên v i Sainteny có s hi n di n c a Patti và đ c Patti k i i. Riêng v cách trình di n b ngoài, cách ăn m c v i cái mũ ph t đ c bi t c a ông đã gây n t ng cho đ i th c a ông không ít bên c nh m t b m t ít khi m m c i c a ông. Cũng trong bu i g p Sainteny này, theo Patti, Võ Nguyên Giáp đã đ n b ng m t công xa đen bóng, có v sĩ m c quân ph c đeo ti u liên Sten xu ng m c a và m t v sĩ khác nghiêm chào. Chi c công xa này đ c bi t là c a Toàn Quy n Đông D ng cũ. Câu h i đ c đ t ra là v i nh ng kh năng và kinh nghi m m i đ t đ c thêm nh v y, Võ Nguyên Giáp đã không lãnh hay không đ c c h ng đ n phái đoàn Vi t Nam đi d H i Ngh Fontainebleau thay vì Ph m Văn Đ ng, ng i cho đ n th i đi m đó này v n còn là m t nhân v t vô danh đ i v i các gi i ch c ngo i qu c Hà N i th i b y gi và ch a có chút kinh nghi m đàm phán nào, còn v kh năng cá nhân thì thua xa T ng Giáp?

Võ Nguyên Giáp: Ng i đã gây ra Chi n Tranh Vi t-Pháp?

Câu h i này đ c đ t ra vì trong nh ng ngày tháng cu i cùng tr c khi Chi n Tranh Vi t-Pháp bùng n , H Chí Minh đi Pháp, không có m t t nhà. Sau đó khi v n c ông i b đau (?) theo i Sainteny, n m m t ch . Võ Nguyên Giáp đã đóng vai trò chính y u, quy t đ nh t t c , Hu nh Thúc Kháng, Quy n Ch T ch, ch là đ ký gi y t . Trong vi c giao thi p v i ng i Pháp, t ng Giáp, v i Hoàng Minh Giám và Hoàng H u Nam ph giúp đã làm và quy t đ nh m i vi c. Đây là m t d p r t t t đ ông t ng b c th c hi n gi c m làm m t Nã Phá Luân c a Á Châu và cũng là lý do t i sao ông đã ch n i Vi t Nam thay vì đi Pháp phó h i. Nh ng gi ông th c hi n g m có di t tr đ i l p, đ c bi t là Vi t Nam Qu c Dân Đ ng mà tôi đã nói i trên, phát tri n quân đ i và các l c l ng t v , c ng c , xây đ ng và phát tri n t ch c c a Vi t Minh i nh ng vùng t tr c ch a k i m soát đ c , đ c bi t là Nam K , tuyên truy n t cáo ng i Pháp gây chi n đ đ xách đ ng qu n chúng và s a so n chi n tranh b ng cách cho đ c t ng nhà n thông v i nhà kia, đ t ch ng ng i v t trên các đ ng chính đ ng quân

Pháp...Nh ng hành đ ng này cho ng i ta th y là s vì ph m các tho hi p đã ký không ph i ch đ n ph ng đ n t phía ng i Pháp. Riêng Hà N i, Sainteny v i nh ng con s đ c li t kê, đã ph n đ i nh ng hành đ ng c a t v h ng vào các th ng dân Pháp khi n cho h và luôn c quân nhân Pháp luôn luôn b đe d a và cô l p mà chính quy n Vi t Nam không nh ng m c k mà còn khuy n khích. Riêng x Nam K , m c đ u cho t i th i đ i m này v n còn là thu c đ a c a ng i Pháp và đ ng nhiên là v n do ng i Pháp qu n tr và ch u trách nhi m, s vì ph m cũng x y ra m t cách tr m tr ng. Theo chính T ng Giáp, đ đây “l c l ng vũ trang c a ta (Vi t Minh) phát tri n r t nhanh”và “ngày 13 tháng Chín, Chính ph Vi t Nam dân ch ng hòa ban hành s c l nh s 182 c i t y ban kháng chi n mi n Nam Vi t Nam đ lãnh đ o cu c kháng chi n t i Nam b . H n m t tu n sau, ngày 22 tháng Chín, y ban kháng chi n lâm th i mi n Nam Vi t Nam tuyên b thành l p và là chính quy n h p pháp duy nh t t i mi n Nam Vi t Nam.” Nh ng quy t đ nh này xu t x t Hà N i v i nh ng nhân v t c m đ u, đ i n hình là T ng Nguy n Bình, g c t Hà N i hay t mi n Trung m i vào không th nói là không vì ph m ch quy n c a ng i Pháp Nam K nh ng T ng Giáp v n làm. Đó là m t chi n thu t mà sau này ng i C ng S n luôn luôn áp đ ng, chi n thu t giành dân chi m đ t và v a đánh v a đàm, không c n ph i ch m i chuy n đ c ngã ngũ. Khi H Chí Minh v t i Hà N i và Sainteny mu n g p nh ng đ c cho bi t h H b b nh. Sainteny ph i ch , đ n khi đ c đ n thăm thì th y H Chí Minh n m trên gi ng có Hoàng Minh Giám và Hoàng H u Nam tức tr c bên c nh. Hai ng i này đã không b H Chí Minh yêu c u ra kh i phòng nh th ng l và câu chuy n ch là bình th ng gi a hai ng i b n cũ. T i sao v y? Có ph i là h H đã b phe c a Giáp bao vây không cho nói nh ng gì h không mu n ông nói ? N u nh v y thì có ph i H Chí Minh lúc đó không mu n hay ch a mu n chi n tranh trong khi Võ Nguyên Giáp và phe nhóm c a ông đang m t tình th vô cùng thu n l i có th giúp ông đ t đ c mong c c c a mình, b qua s không bao gi có đ c. Cũng c n ph i nói thêm là trong th i gian này Sainteny có nh n đ c m t v n th c a H Chí Minh g i Qu c H i và Chính Ph Pháp đ ngày 11 tháng 12 t c 8 ngày tr c ngày n sung, nh ng không mang ch ký c a h H . Th b Sainteny tr l i và ph i nhi u ngày sau m i có ch ký. T i sao l i có chuy n l nh v y? Không l m t v n th c a Ch T ch Chính Ph l i có th đ c g i đ m t cách c u th nh v y sao? Sainteny cho là có m t cái gì bí m t bao quanh tình tr ng “v Ch T ch c a n óc Vi t Nam Dân Ch C ng Hòa.” Nghi ng cũng ph i vì Sainteny là ng i bi t rõ nh ng n l c cu i cùng c a H Chí Minh khi ông này l u l i Paris và làm t t c đ ký cho đ c T m c 14 tháng 9, không l đ không làm gì. Cũng theo Sainteny, phe ch chi n c a Vi t Nam đã ph i hành đ ng g p vì Chính Ph m i c a Pháp do Léon Blum làm Th T ng đã quy t đ nh c Marius Moutet lúc đó đã là B Tr ng Pháp Qu c H i Ngo i sang Đông D ng và tin này đã làm tình hình bi n chuy n m nh h n. Lý do là phe ch chi n e ng i m t cu c đ i u đình m i s đ c th c hi n nên ph i ra tay tr c.T t nhiên đây ch là m t gi thuy t nh ng n u nhìn qua tham v ng cá nhân c a Võ Nguyên Giáp đây ph i là m t y u t ng i ta c n ph i xét t i, cũng nh khi ng i ta xét t i m i liên h riêng t gi a H Chí Minh và B o Đ i. Ngoài nh ng lý do chính tr , H Chí Minh khi đ a B o Đ i t Hu ra Hà N i làm C v n T i Cao r t có th là đ phòng ng a v vua cũ này có th b nh ng ph n t quá khích đ a ph ng làm b y. Cũng v y, l i nh n c a h H g i cho B o Đ i m ông này nh n đ c phi tr ng lúc s p s a lên phi c t Trung Hoa v n c, bi t đâu cũng có m t m c đích t ng t và l n này nh ng ph n t quá khích không còn là đ a ph ng n a mà ngay Hà N i và H Chí Minh là ng i hi u rõ h n ai h t. Đ i u quan tr ng là s th c n m đ u, H Chí Minh ngay t cu i năm 1946 này có còn có đ uy th nh ng i ta th ng nghĩ hay không hay đã b t đ u t th y u và đã b nh ững ph tá tr c a ông l n át và k t thúc b ng nh ng gì ng i ta sau này đã k . Câu h i đ c đ t ra nh g hi n t i chúng ta không bi t đ c câu tr l i và

nhieu phn không bao giờ biết được. Tôi ng Giáp có thể sẽ kính trọng và quý mến “Bác Hồ” và luôn luôn làm theo lời “Bác” hay không? Hai người có thể sẽ có chung một mục tiêu với nhau hay không? Đó là những câu hỏi cần được đặt ra. Đợi Tôi Ngủ Ngủ Sợn Việt Nam Giáp có thể biết và trả lời một phần. Với tôi cách là Chắc Tôi ch Danh D của Hội Khoa Học Lịch Sử Việt Nam, đến ng thì i tu i 100 của ông, ông có thể nói ra cho mọi người được biết. Tôi cũng nghĩ mọi chuyện đã quá tr. Sốc kho của ông vào lúc tôi viết xong bài này, theo tôi được biết, chắc chắn không cho phép. Một đng nghi p trong Hội S H c, đng thì cũng là một số gia đã viết nhiều tác phẩm, Giáo S Tr n Văn Giàu, cũng đã nhiều lần được người ta trích ti p hay g i ý về những gì ông đã làm ở Miền Nam, nhất là về số một tích Giáo Ch Hu nh Phú S của Đ o Hòa H o, những Giáo S Giàu đã t ch i l y c m i chuy n đã qua r i, theo nh m t giáo s đ i h c Vi t Nam ở Pháp có d p g p ông, Th t vô cùng đáng ti c! Nó cũng đáng ti c nh câu tr l i của Tôi ng Giáp cho một câu hỏi của một phóng viên một đài truyền hình M năm 1995, hai m i năm sau khi Cuộc Chi n Ba M i Năm đã ch m d t, mà bây giờ người ta vẫn có thể ph i ki m được, là qua hai cuộc chiến v a qua có t 3 tri u r i đ n 4 tri u người chết, ông (Tôi ng Giáp) có h i ti c hay không? Tôi ng Giáp v n trong b quân ph c c h u đã tr l i b ng ti ng Pháp là “Không chút nào! Tôi không h i ti c chút nào!” Qu là đáng ti c! Nó đáng ti c nh những năm cu i cùng của cuộc đời của ông vậy!